

» povětšinou nemají k dispozici profesionální žurnalisty či zkušené „psavce“.

Z hlediska vydavatelské profese jsme se tak setkali s několika modely vydávání radničních novin:

■ **Profesionální „samovýroba“.** Ta funguje většinou tak, že v lepším případě členem zastupitelstva či jiného orgánu radnice je někdo, kdo se s profesí novináře setkal či ji vykonává a ten – obklopen redakční radou – radniční noviny tvoří. To je poměrně optimální situace až do okamžiku, když tento novinář není člen či příznivec vládnoucí koalice, resp. když začnou pŕtky v redakční radě mezi koalicí a opozicí, což je velmi častý případ.

■ **Noviny tvoří kolektiv – redakční rada.** Nedisponuje-li radnice výše uvedeným kvalifikovaným profesionálem, noviny vytváří často redakční rada složená z členů orgánů radnice, a tato situace se na kvalitě, čtenosti, zásahu cílových skupin pochopitelně objektivně neprojevuje zcela pozitivně. Noviny se tvoří na principu, „co přijde, to otiskneme“. Za obsah a priority novin musí odpovídat vždy jedna osoba – tou je historicky šéfredaktor.

■ **Outsourcing.** Vydávání radničních novin je smluvně a za úplatu svěřeno mediální nebo jiné agentuře, profesionálnímu novináři, čímž je zaručeno jejich řemeslné provedení. Ale tito externisté v dobré víře často vytvářejí lifestyleové magazíny, resp. infotainmentová periodika, která s životem měst a obcí mají mnohdy pramálo společného. Ve zkoumaném vzorku – máme-li to zjednodušit – z toho ve výsledku byly noviny plně roz-

Jsou radnice, které chápou obsah a význam lokální informovanosti a úspor a vydávají zpravodaje resp. bulletiny, o rozsahu čtyř stran zaměřené na jedině: na informační servis radnic pro občany, bez všech doprovodných žánrů!

hovorů s různými celebritami a „miskami“ mimo spojitost s obcí, městem, stejně jako množství komentářů a dalších žánrů, které s životem obce a informovaností občanů měly pramálo společného! Navíc, jak jsme uvedli, tohoto typu periodik, suplementů, lifestyleových příloh je na tiskovém trhu přeplátek – a jak jsme naznačili, i zdarma.

■ **Informační newslettery a zpravodaje.** Jsou radnice, které chápou obsah a význam lokální informovanosti a úspor a vydávají zpravodaje, resp. bulletiny, o rozsahu čtyř stran zaměřené na jedině: **na informační servis radnic pro občany**, bez všech doprovodných žánrů! Navíc jsou šířeny levněji než přepravními institucemi a překonávají handicap dlouhé periodicity. To je příklad, kdy je možné za málo peněz docílit požadované muziky. Je to i cesta k postupnému digitalizování těchto informačních newsletterů a zpravodajů.

RADNIČNÍ PERIODIKA A INZERCE

Zmínili jsme se několikrát o **financování radničních novin**. Jistě lze předpokládat, že drtivá většina radnic se chová ekonomicky a snaží se náklady na vydávání radničních novin minimalizovat. U distribuce však radnice bývají závislé na dopravcích, přičemž cena distribuce není malá. Ve vzorku analyzovaných novin asi 65 % z nich – v rámci vylepšování ekonomické stránky vydávání novin – věnuje část obsahu **klasické inzerci**, většinou řádkové či tzv. drobné plošné inzerci, ale i celostránkové. Tím se chovají jako klasická komerční periodika vydávaná podnikatelskými subjekty.

Nejsem proto přesvědčen, zda jsou radnice zrovna tím vhodným subjektem pro nabírání inzerce a její publikování. Navíc v době, kdy objem inzerce na trhu klesá a komplikuje život klasickým privátním novinám, které z toho žijí, a na inzerci stavějí byznys plán soukromí vydavatelé. Kromě toho v řadě regionů existují privátní agentury, které zdarma distribuují občanům speciální tiskoviny, resp. katalogy s tzv. lokální inzercí, kde se občané mohou orientovat při hledání instalatéra, sklenáře, daňového poradce! Proč tyto aktivity suplovat ještě radničním tiskem? ■

(Dokončení příště)

Doc. Ing. MILAN KAŠÍK, CSc.,

prorektor pro nakladatelskou činnost,
Vysoká škola finanční a správní, a. s., Praha

Zkušenosti měst a obcí v oblasti společensky odpovědného zadávání

Spojit veřejnou zakázku a společensky odpovědný přístup, kupříkladu ohled na ekologičnost popotávaných řešení či dlouhodobě nezaměstnané, umožňuje legislativa již delší čas. Tuto možnost ale veřejní žadatelé příliš nevyužívají. Mezi ty, kteří se společensky odpovědného přístupu nebojí, patří města Most a Kadaň.

Letos v červenci schválila vláda Bohuslava Sobotky usnesení č. 531 o Pravidlech uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy (*Moderní obec na ně upozornila ve svém zářijovém vydání, str. 56 – pozn. redakce*). V dokumentu se tyto subjekty zavazují, že v rámci veřejného zadávání zohlední **sociální otázky** (podpora zaměstnání osob znevýhodněných na trhu práce, přístup sociálních podniků a malých a středních podniků, důstojné pracovní podmínky a férové dodavatelské vztahy, principy etického nakupování) a **environmentální aspekty** (snížení spotřeby energie, surovin,

produkce odpadu a uhlíkové stopy). Bohatě zkušenosti s naplňováním zmíněných pravidel už mají např. veřejné univerzity (Masarykova v Brně či Palackého v Olomouci) nebo státní podniky (mj. Povodí Vltavy). Jak jsou na tom města a obce?

V MOSTĚ POMÁHAJÍ DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝM

K průkopníkům společensky odpovědného veřejného zadávání patří **statutární město Most**. Ve svých zadávacích řízeních se zaměřuje na sociální oblast, přesněji na dlouhodobě nezaměstnané, jichž je v regionu velký počet. Poprvé město uplatnilo zvláštní podmínky v sociální oblasti v roce 2009.

Šlo o veřejnou zakázku na rekonstrukci bytových domů na sídlišti Chanov a zakázku na zajištění úklidových prací tamtéž. První impulz přišel od tehdejších pracovníků Agentury pro sociální začleňování.

„Zaměřujeme se především na dlouhodobé problémy, a tím je i vysoká nezaměstnanost především občanů v deprivovaných zónách, kupříkladu na sídlišti Chanov,“ uvedl vedoucí odboru zadávání veřejných zakázek města Most **Ing. František Jirásek**. „S Ministerstvem práce a sociálních věcí dlouhodobě spolupracujeme na úpravě podmínek sociálně odpovědného veřejného zadávání tak, aby se odstraňovaly kolize způsobované stávajícím sociálním systémem, který bývá mnohdy zneužíván,“ dodal.

Základním nástrojem, který v Mostě využívají, je **podmínka zadavatele vůči účastníkům veřejných zakázek na zaměstnání určitého počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob v rámci plnění veřejné zakázky**. Kromě úprav týkajících se sociálního systému by tuto podmínku rádi cíleně uplatňovali u občanů žijících v konkrétních deprivovaných zónách města,

FOTO: ARCHIV MPSV

Na snímku František Jirásek, vedoucí odboru zadávání veřejných zakázek města Most. To získalo za své zkušenosti ocenění během konference s názvem Odpovědné veřejné zadávání 2017. Akce se konala 19. září v Lichtenštejnském paláci v Praze v rámci projektu Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání

a to především u veřejných zakázek **podlimitních a nadlimitních**, tedy zakázek zadávaných podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Jak František Jirásek dále uvedl, do současné doby veškeré výklady zákona takto konkrétní zacílení této podmínky vylučovaly.

Od roku 2009 město uskutečnilo přes čtyřicet veřejných zakázek se zvláštní podmínkou v sociální oblasti. Pracovní zkušenost dosud získalo více než padesát dlouhodobě nezaměstnaných osob a deset z nich i trvalou práci. „Pro tyto osoby je důležitá jakákoliv pracovní zkušenost, například i proto, že získají zápočtový list, tím i historii na trhu práce a nalezení případného dalšího

Kde se dozvíte víc:

- Zájemcům o uplatňování společensky odpovědného přístupu je k dispozici např. web www.sovz.cz projektu Podpora implementace a rozvoje odpovědného veřejného zadávání.
- MPSV jeho prostřednictvím nabízí metodiku aplikace sociálních hledisek a poskytuje bezplatné konzultace k této problematice.
- Za metodiku a podporu uplatňování environmentálních hledisek je odpovědné Ministerstvo životního prostředí.

zaměstnání může být snazší,“ konstatoval František Jirásek.

Právě hledání vhodných kandidátů z řad dlouhodobě nezaměstnaných může být pro vítěze veřejných zakázek mnohdy zásadní problém. V Mostě jim vycházejí vstříc, když ve spolupráci s místními neziskovými organizacemi zajišťují nábor vhodných kandidátů. „Také tím se pokoušíme zajistit, aby příslušná dlouhodobě nezaměstnaná osoba měla trvalé bydliště v jedné z deprivovaných lokalit města,“ vysvětlil František Jirásek.

V KADANI PAMATUJÍ NA ABSOLVENTY

Dalším městem Ústeckého kraje, které odpovědně zadává s důrazem na sociální oblast, je Kadaň. Ve Strategii sociálního začleňování Kadaň pro roky 2015–2018 najdeme i dva cíle, které se týkají podpory zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných: od 1. 1. 2015 je zadávání veřejných zakázek s podmínkou 10 % zakotveno ve směrnici města (Pravidla zadávání veřejných zakázek malého rozsahu městem Kadaň) a 12 osob (dlouhodobě nezaměstnaných a absolventů) je ročně zaměstnáno prostřednictvím veřejné zakázky města s podmínkou 10 %.

První taktó vyřazenou zakázkou byla ta na rekonstrukci Studentského náměstí (v září 2015). Zadavatel v ní podpořil zaměstnávání absolventů škol. Stejnou podmínku uplatní-

lo město Kadaň i v zakázce na rekonstrukci ulice Jana Švermy v červnu 2016.

„Letos jsme měli třináct soutěží, u kterých byla podmínka 10 %, z toho bylo zaměstnáno pět osob na dobu realizace zakázky,“ připomněl starosta Kadaně PaedDr. Jiří Kulhánek. „U ostatních zakázek zhotovitel přinesl prohlášení úřadu práce, že nemají vhodné uchazeče o zaměstnání.“ Celkově bylo od doby platnosti opatření, tj. od roku 2015, zaměstnáno třicet osob, vždy na dobu realizace zakázky.

Narazili v Kadani na nějaká úskalí při prosazování požadavku společensky odpovědného přístupu? Jediným pozorovaným rizikem je podle starosty nepřipravenost firem na tento požadavek, kdy si i po třech letech tzv. provozu nejsou schopny dostatečně včas zajistit tyto pracovníky, případně potvrzení, že tito pracovníci nejsou k dispozici. „Jinak se opatření osvědčilo, i když v posledních dvou letech se s ohledem na nízkou míru nezaměstnanosti hůře hledají vhodné osoby. Nicméně tento postup můžeme doporučit i dalším městům a obcím,“ vzkázal Jiří Kulhánek.

ZADÁVÁNÍ V SOULADU S PRINCIPY 3E

Závěrem ještě stručně z doporučení odborníků, jež zazněla na konferenci **Odpovědné veřejné zadávání 2017 konané v září v Praze**.

Spoolečensky odpovědný přístup ve veřejném zadávání je třeba uplatňovat strategicky: **S rozmyslem si zvolit příslušnou oblast** (půjde o hledisko ekologické, sociální či dostatečnou kvalitu za veřejné prostředky?) **a ukotvit ji ve strategickém dokumentu**. Pro případnou kontrolu potřebuje mít zadavatel v ruce (nejlépe) **vyčíslitelný přínos pro případ, že se uplatněním přístupu zvýší náklady**. Vždy je třeba **zohledňovat princip 3E – efektivnost** (pohybujeme se na poli veřejných peněz), **hospodárnost** (ta neznamená jen nejnižší možnou cenu) a **účelnost** (vazba na strategické dokumenty a cíle). ■

SIMONA DVOŘÁČKOVÁ

SLEDUJTE facebookový profil Moderní obce

(www.facebook.com/ModerniObec?ref=hl)

a staňte se jeho fanoušky!

MŮŽETE NAVŠTÍVIT
také webové stránky www.moderniobec.cz